

แบบฟอร์มสรุปการดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคม ของ มสธ.

ชื่อโครงการมสธ.รักโลก

(แผนงานที่ 7)

ผู้รับผิดชอบโครงการ : อาจารย์ ดร.แววบุญ แยมแสงสังข์

1. ความสำคัญของโครงการ

ป่าชายเลนมีความสำคัญต่อการดำรงชีพของมนุษย์เป็นอย่างมาก ทั้งเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน เป็นแหล่งอาหารของสัตว์น้ำ ช่วยป้องกันการพังทลายชายฝั่ง และรักษาสมดุลของระบบนิเวศชายฝั่ง รวมถึงลดมลภาวะทางอากาศและสิ่งปนเปื้อนต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบันมีเนื้อที่ป่าชายเลนลดลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งมีบทบาทในการศึกษาพัฒนาและขับเคลื่อนงานด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมาอย่างต่อเนื่อง จึงได้จัดทำโครงการดังกล่าวขึ้น

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเพิ่มแหล่งดูดซับก๊าซเรือนกระจก บรรเทาปัญหาสภาวะโลกร้อนและสามารถใช้เป็นคาร์บอนเครดิตใน ตลาดคาร์บอนตามมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

2.2 เพื่อเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประเภทป่าชายเลนแก่ บุคลากรในท้องถิ่นและบุคลากร มสธ.

2.3 เพื่ออนุรักษ์แหล่งเพาะพันธุ์และที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำและป้องกันภัยจากคลื่นลมในฤดูมรสุม

2.4 เพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินโครงการ คือ เยาวชน นิสิตนักศึกษา และบุคคลทั่วไปที่สนใจการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการปลูกป่าชายเลน แบ่งเป็น กลุ่มที่ 1 นักเรียนนักศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ และ กลุ่มที่ 2 บุคลากร มสธ.

ปริมาณกลุ่มเป้าหมาย ในการดำเนินโครงการคือ 70 คน แบ่งเป็น กลุ่มที่ 1 นักเรียนนักศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 40 คน กลุ่มที่ 2 บุคลากร มสธ. จำนวน 30 คน

4. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

4.1 จัดทำชุดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์ป่าชายเลน

4.2 ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์ป่าชายเลน

5. ผลการดำเนินงาน

5.1 สารเนื้อหาวิชาการ

คณะผู้ดำเนินโครงการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการ จากผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา คือ อาจารย์ อูรา บุบผาชาติ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ในการผลิต ชุดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์ป่าชายเลนโดยแบ่งเนื้อหาเป็น 4 บทได้แก่ บทที่ 1 ระบบนิเวศ บทที่ 2 ระบบนิเวศป่าชายเลน บท

ที่ 3 สิ่งมีชีวิตในป่าชายเลน บทที่ 4 ประโยชน์และการอนุรักษ์ป่าชายเลน และบทที่ 5 บางปูกับการอนุรักษ์ป่าชายเลน

โดยรายละเอียดในชุดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์ป่าชายเลน มีดังนี้คือ บทที่ 1 ระบบนิเวศ ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับความหมายของระบบนิเวศ ประเภทของระบบนิเวศ องค์ประกอบของระบบนิเวศ และหน้าที่ของระบบนิเวศ บทที่ 2 ระบบนิเวศป่าชายเลน ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับความหมายของระบบนิเวศป่าชายเลน ประเภทของป่าชายเลน โครงสร้างระบบนิเวศป่าชายเลน และสายใยอาหารในป่าชายเลน บทที่ 3 สิ่งมีชีวิตในป่าชายเลน ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับพืชที่พบในป่าชายเลน สัตว์ที่พบในป่าชายเลน บทที่ 4 ประโยชน์และการอนุรักษ์ป่าชายเลน ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับประโยชน์ของป่าชายเลน สถานการณ์ป่าชายเลนในประเทศไทย ปัญหาและสาเหตุของการลดจำนวนลงของป่าชายเลน การอนุรักษ์ป่าชายเลน บทที่ 5 บางปูกับการอนุรักษ์ป่าชายเลน ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับที่ตั้งศูนย์ศึกษาธรรมชาติกองทัพบก ความเป็นมาของศูนย์ศึกษาธรรมชาติกองทัพบก การให้บริการด้านการศึกษาของศูนย์ศึกษาธรรมชาติกองทัพบก และองค์ความรู้ เรื่อง เทคนิควิธีการปลูกป่าชายเลน โดย จำสิบเอก นิเวศ ชูปาน ผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม จากกรมพลธิการทหารบก เป็นส่วนสุดท้าย ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมจะได้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติอย่างครบถ้วน

5.2 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ 1 คือ การผลิต ชุดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์ป่าชายเลน ซึ่งคณะทำงานได้จัดทำขึ้นอย่างเรียบร้อยสมบูรณ์ และได้รับการประเมินจากผู้เข้าร่วมโครงการในระดับความพึงพอใจมากที่สุดอีกด้วย

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ 2 คือ องค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ป่าชายเลนและพื้นที่ป่าที่เพิ่มขึ้น ซึ่งคณะทำงานได้ดำเนินการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ป่าชายเลนผ่าน กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์ป่าชายเลน และเพิ่มพื้นที่ป่าชายเลนผ่านกิจกรรม ปลูกป่าชายเลน จำนวน 700 ต้น ซึ่งประสบความสำเร็จด้วยดี และได้รับการประเมินผลจากผู้เข้าร่วมโครงการ ในระดับความพึงพอใจมากที่สุดอีกด้วย

การจัดกิจกรรม โครงการ มสธ.รักษ์โลก จัดขึ้นในวันศุกร์ที่ 22 กรกฎาคม 2555 ที่ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติกองทัพบก (บางปู) จังหวัดสมุทรปราการ ในช่วงเช้าผู้ร่วมโครงการได้รับการอบรมภาคทฤษฎี เรื่อง นิเวศวิทยาป่าชายเลน โดย อ.อูรา บุบผาชาติ และพักรับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน ในช่วงบ่ายผู้ร่วมโครงการได้รับการอบรมภาคทฤษฎี เรื่อง เทคนิควิธีการปลูกป่าชายเลน โดย จำสิบเอก นิเวศ ชูปาน จากนั้นทำการแบ่งกลุ่มผู้ร่วมโครงการ เพื่อทำกิจกรรมสังเกตการณ์ และช่วยกันปลูกป่าชายเลน จำนวน 700 ต้น โดยการนำของวิทยากรกลุ่ม และเดินทางกลับที่พักอย่างปลอดภัย ซึ่งดำเนินโครงการได้อย่างเรียบร้อยสมบูรณ์ และได้รับการประเมินความพอใจจากผู้เข้าร่วมโครงการ ในระดับความพึงพอใจมากที่สุดอีกด้วย

ภาพกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์ป่าชายเลน

ภาพที่ 1 วิทยากร อ.อุรา บุพผาชาติ เริ่มบรรยาย

ภาพที่ 2 วิทยากร อ.นิเวศ ชูปาน เริ่มบรรยาย

ภาพที่ 3 ชุดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์
ป่าชายเลน

ภาพที่ 4 เตรียมตัวก่อนปลูกป่า

ภาพที่ 5 ตามวิทยากรกลุ่มลงปลูกป่า

ภาพที่ 6 ช่วยกันปลูกป่าชายเลน 700 ต้น

ภาพที่ 7 ช่วยกันปลูกป่าชายเลน

ภาพที่ 8 ถ่ายภาพเป็นที่ระลึก

ตารางสรุปผลการดำเนินงานโครงการ มสธ.รักษโลก ตามตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	หน่วย นับ	รวมทั้งสิ้น	
		เป้าหมาย	ผลการ ดำเนินการ
ผลผลิต (Output)			
1.เชิงปริมาณ:จำนวนผู้เข้ารับบริการ	คน	70	80
2.เชิงคุณภาพ:ร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้ารับบริการในการให้บริการ	ร้อยละ	80	95
3.เชิงเวลา:ร้อยละของโครงการ/กิจกรรมที่แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	ร้อยละ	80	100
4.เชิงต้นทุน:ค่าใช้จ่ายของการให้บริการวิชาการแก่สังคมตามงบประมาณ	บาท	88,418	88,340
ผลลัพธ์ (Outcome)			
1.เชิงปริมาณ:ร้อยละของผู้เข้ารับบริการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	ร้อยละ	80	95
2.เชิงคุณภาพ:ร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้ารับบริการโครงการวิชาการ	ร้อยละ	80	95

6. ผู้รับบริการ/หน่วยงาน ได้รับความรู้/ประโยชน์ ดังนี้

6.1 บุคคลทั่วไป เยาวชน นิสิตนักศึกษา ในท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ ที่สนใจการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

6.2 อาจารย์พนักงานมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่สนใจการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

7. สรุปโดยภาพรวม และความคิดเห็นของผู้รับบริการ

สรุปโดยภาพรวมในด้านกลุ่มเป้าหมาย พบว่าโครงการมสธ.รักษโลก ดำเนินโครงการได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายได้อย่างครบถ้วน โดยมีจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 80 คน ซึ่งมากกว่าที่ตั้งเป้าไว้ที่ 70 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 นักเรียนนักศึกษาในท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 42 คน กลุ่มที่ 2 อาจารย์และพนักงานมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จำนวน 37 คน

สรุปโดยภาพรวมในด้านเวลาและการใช้งบประมาณ พบว่าโครงการมสธ.รักษโลก ดำเนินโครงการได้ตามระยะเวลาดังตั้งเป้าหมายไว้ และสามารถบริหารจัดการด้านงบประมาณได้ตามวงเงินที่กำหนด

สรุปโดยภาพรวมในด้านการดำเนินงานตามตัวชี้วัด พบว่าโครงการมสธ.รักษโลก สามารถดำเนินโครงการ จนได้ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดอย่างครบถ้วน ทั้งการผลิตชุดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์ป่าชายเลน การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ป่าชายเลนและการเพิ่มพื้นที่ป่าชายเลนจำนวน 700 ต้น

สรุปโดยภาพรวมในด้านความคิดเห็นของผู้รับบริการ พบว่าโครงการมสธ.รักษโลก ดำเนินโครงการได้ตามเป้าหมายไว้ กล่าวคือผู้รับบริการทางวิชาการมีความพึงพอใจต่อเอกสารในการอบรมและความพึงพอใจในภาพรวมในระดับมากที่สุด